

[Prima Pagină](#) > ... > [Dreptul Familiei Și Succesiunea](#) > [Succesiunea](#) > [Succesiunile](#) > [Italy](#)

Succesiunile

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Această fișă informativă a fost realizată în colaborare cu [Consiliul Notariatelor din UE \(CNUE\)](#).

1 Cum se redactează dispoziția pentru cauză de moarte (testament, testament conjunctiv, pact asupra unei succesiuni viitoare)?

Dispozițiile pentru cauză de moarte pot fi stabilite numai prin intermediul unui testament. Testamentele conjunctive și pacturile asupra succesiunilor viitoare sunt interzise.

Dispozițiile testamentare pot lua forma:

- desemnării unui moștenitor, prin care testatorul cedează întregul patrimoniu succesoral sau o cotă-parte din acesta, fără a specifica activele care fac obiectul cedării respective;
- unui legat, prin care testatorul cedează unul sau mai multe active identificate în mod specific.

2 Ar trebui ca dispoziția să fie înregistrată și, dacă da, în ce mod?

Dispozițiile testamentare nu trebuie să fie înregistrate, indiferent de forma utilizată.

În cazul unui testament public, care este un testament întocmit sub forma unui act notarial, notarul, după decesul testatorului, trebuie să transfere testamentul din registrul actelor de ultimă voință către registrul tranzacțiilor *inter vivos* și să înregistreze procesul-verbal de transfer.

În cazul unui testament olograf, care este un testament întocmit sub semnătură privată, acesta trebuie prezentat unui notar, după decesul testatorului, astfel încât notarul să poată să asigure efectul legal al acestuia prin intermediul unui proces-verbal de publicare care va fi ulterior înregistrat.

3 Există restricții asupra libertății de a dispune pentru cauză de moarte (rezervă succesorală, de exemplu)?

Un testator poate din punct de vedere juridic să cedeze întregul său patrimoniu succesoral. Soțul/soția, copiii săi și descendenții acestora, precum și (în cazul în care nu există copii) părinții acestuia au dreptul la o „rezervă succesorală”, care reprezintă o cotă-parte minimă din succesiune care le este rezervată; însă un testament care nu respectă acest drept este, de asemenea, valabil și eficace, cu condiția ca acesta să nu fie contestat de către moștenitorii descriși mai sus. În cazul în care testamentul nu este contestat sau o eventuală acțiune în justiție pentru contestarea acestuia se dovedește nefondată, testamentul rămâne în vigoare în întregime.

4 În cazul în care nu există o dispoziție pentru cauză de moarte, cine

moștenește și în ce proporție?

În cazul în care nu există testament, se aplică normele privind succesiunea legală din Codul civil. În unele cazuri, poate exista un testament prin care să fie cedată doar o cotă-parte din patrimoniul succesoral: pentru partea rămasă, normele privind succesiunea legală se aplică în paralel cu cele care reglementează dispoziția testamentară. Persoanele care au dreptul prin lege la moștenire sunt soțul/soția, copiii, părinții, frații/surorile și rudele până la gradul al șasea. Cotele-părți din moștenire depind de existența efectivă a persoanelor enumerate mai sus. Existența copiilor exclude părinții, frații/surorile și rudele mai îndepărtate.

5 Care este autoritatea competentă:

5.1 în materie de succesiune?

5.2 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unei succesiuni?

5.3 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unui legat?

5.4 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unei rezerve succesoriale?

O moștenire este acordată moștenitorului pe baza unei declarații de acceptare, în timp ce legatul se acordă automat, cu condiția să nu se fi renunțat la acesta. Acceptarea unei moșteniri nu poate fi parțială și poate fi expresă (printr-o declarație corespunzătoare) sau tacită (în cazul în care moștenitorul săvârșește o faptă care nu ar fi putut fi săvârșită decât în cazul în care respectiva persoană ar fi avut calitatea de moștenitor, cum ar fi vânzarea unui bun succesoral). Declarația de acceptare sau de renunțare se realizează printr-un act notarial sau printr-un proces-verbal al unui grefier al instanței competente în a cărei rază teritorială este deschisă succesiunea. Aceleași norme se aplică și în cazul moștenitorilor rezervelor succesoriale, care nu pot să accepte sau să renunțe decât la rezerva succesorală. Cu toate acestea, respectivii moștenitori pot să renunțe la dreptul lor la o rezervă succesorală din patrimoniu în situațiile în care respectiva rezervă succesorală a fost lezată. În cazul în care un moștenitor al unei rezerve succesoriale a fost exclus de la succesiune sau este beneficiarul unei cote-părți din patrimoniu mai mici decât rezerva succesorală care îi revine, acesta poate introduce o acțiune în instanță numai în scopul de a-și exercita dreptul de a beneficia de rezerva succesorală.

6 Scurtă descriere a procedurii de soluționare a unei succesiuni în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru lichidarea patrimoniului succesoral și pentru partajul bunurilor (trebuie furnizate și informații din care să reiasă dacă procedura de succesiune este deschisă de o instanță sau de altă autoritate competentă din proprie inițiativă)

Nu există o procedură unică definită prin lege.

Succesiunea se deschide după decesul testatorului. La data respectivă și pe baza testamentului sau a normelor legale aplicabile, sunt identificate persoanele desemnate în calitate de moștenitori sau legatari. Persoanele respective sunt responsabile ulterior de luarea măsurilor necesare emiterii declarațiilor de acceptare sau de renunțare, care apoi sunt utilizate pentru a stabili persoana care moștenește bunurile succesoriale și în ce proporție.

În cazul în care există mai mulți coproprietari, fiecare dintre aceștia are dreptul de a solicita împărțirea patrimoniului succesoral, care se poate realiza prin intermediul unui contract sau al unei cereri adresate instanței în cadrul unei proceduri civile de drept comun în scopul pronunțării unei hotărâri privind împărțirea patrimoniului succesoral.

7 Cum și când devine cineva moștenitor sau legatar?

Legatarii își dobândesc automat calitatea de legatar, cu excepția cazului în care aceștia renunță la moștenire. Calitatea de moștenitor se dobândește printr-o declarație de acceptare expresă sau printr-un act care constituie

o acceptare tacită. Persoanele desemnate în calitate de moștenitori care se află în posesia bunurilor succesoriale devin în mod automat moștenitori după trecerea unei perioade de trei luni de la data deschiderii succesiunii. Acceptarea expresă, care trebuie să fie acordată în termen de zece ani de la deschiderea succesiunii, poate lua forma unei acceptări pure și simple sau a unei acceptări sub beneficiu de inventar pentru a limita răspunderea pentru datoriile defunctului/defunței.

Acceptarea succesiunii de către minori sau de către alte persoane care fac obiectul unei incapacități juridice trebuie să se realizeze în mod expres și sub beneficiu de inventar.

Efectele acceptării succesiunii sau a legatului sunt retroactive până în momentul deschiderii succesiunii.

8 Preiau moștenitorii datoriile defunctului și, dacă da, în ce condiții?

Moștenitorii sunt răspunzători pentru toate datoriile defunctului/defunței, proporțional cu valoarea părților lor corespunzătoare din moștenire. În schimb, legatarii nu sunt răspunzători pentru aceste datorii.

Moștenitorul pur și simplu are o răspundere personală nelimitată în ceea ce privește datoriile defunctului/defunței și este, prin urmare, răspunzător chiar dacă quantumul datoriilor depășește valoarea activelor succesoriale.

În cazul în care succesiunea a fost acceptată sub beneficiu de inventar, moștenitorul este răspunzător pentru datoriile defunctului/defunței numai până la concurența valorii activelor succesoriale.

În cazul în care succesiunea a fost acceptată sub beneficiu de inventar, trebuie întocmit un raport în care să se descrie și să se indice valoarea tuturor bunurilor care constituie activele și a tuturor pasivelor: moștenitorul trebuie să fie autorizat de către instanță să întreprindă orice acțiune pentru a dispune de bunurile succesoriale, iar această autorizație se va acorda numai dacă acțiunile în cauză servesc intereselor creditorilor succesoriali.

9 Ce documente și/sau informații sunt necesare de obicei pentru înregistrarea bunurilor imobile?

Moștenitorii și legatarii au obligația de a prezenta autorităților fiscale o declarație de succesiune, care conține informații cu privire la toate activele succesoriale, inclusiv bunurile imobile, precum și datele cadastrale corespunzătoare. O copie a declarației de succesiune este utilizată pentru transferul evidențelor din registrele cadastrale și, prin urmare, pentru înregistrarea oricăror bunuri imobile pe numele moștenitorilor sau legatarilor care au devenit proprietarii acestora.

Procedura care se aplică pentru înregistrarea bunurilor moștenite de către moștenitori sau legatari în registrele funciare este diferită pentru cele două categorii. În cazul unui legatar, dreptul de proprietate este înregistrat pe baza unei copii a testamentului în care se precizează respectivul legat. În cazul unui moștenitor, se înregistrează declarația de acceptare expresă sau acțiunea de stabilire a acceptării tacite.

9.1 Este numirea unui administrator obligatorie sau obligatorie la cerere? Dacă ea este obligatorie sau obligatorie la cerere, ce demersuri trebuie efectuate?

Numirea unui administrator nu este obligatorie.

Orice persoană care întocmește un testament poate numi un executor testamentar care este responsabil de administrarea activelor succesoriale numai în măsura în care acest lucru este necesar pentru îndeplinirea rolului respectiv.

Legea indică persoanele responsabile de administrarea unui patrimoniu succesoral în cazul în care moștenitorii fac obiectul unei incapacități juridice.

În cazul în care una dintre persoanele desemnate în calitate de moștenitori acceptă succesiunea, se poate solicita instanței să numească un curator pentru succesiunea vacantă care va administra activele succesoriale până la emiterea unei prime declarații de acceptare, moment în care îndatoririle de curator vor înceta automat.

9.2 Cine este îndrituit să execute dispoziția pentru cauză de moarte lăsată de defunct și/sau să

administreze patrimoniul succesoral?

În cazul în care un legat prevede ca acțiunile să fie întreprinse de către moștenitori, aceștia din urmă sunt responsabili pentru executarea dispozițiilor testamentare.

Testatorul poate numi un executor testamentar care va fi responsabil ulterior pentru garantarea respectării dispozițiilor testamentare.

Activele succesoriale sunt administrate de către persoanele care au obligația să execute dispozițiile testamentare până când respectivele sarcini sunt îndeplinite integral.

9.3 Ce competențe are un administrator?

În general, administratorii au doar competențe de administrare ordinară, astfel încât aceștia să poată proteja activele succesoriale și valoarea acestora. Este necesară o autorizare din partea instanței pentru acte de dispoziție sau de administrare extraordinară.

10 Ce documente sunt eliberate de obicei, în temeiul legislației naționale, în cursul sau la finalul unei cauze de succesiune pentru atestarea statutului și a drepturilor beneficiarilor? Au aceste documente efecte probatorii specifice?

Autoritățile din localitatea în care s-a născut sau a locuit defunctul/defuncta emit un certificat de deces, un extras din registrul de evidență a deceselor și un certificat privind situația familială care conține informații cu privire la decesul persoanei respective, datele sale cu caracter personal și relațiile sale de rudenie.

Calitatea de moștenitor sau de legatar nu este atestată de niciun document emis de autoritățile publice.

Orice persoană care dorește să dobândească calitatea de moștenitor sau de legatar poate prezenta un act notarial, care reprezintă o declarație făcută în fața unui notar de către doi martori care nu sunt implicați în succesiune, sub rezerva răspunderii penale. Autoritățile publice acceptă, de asemenea, o declarație în locul unui act notarial, întocmită de persoana în cauză, de asemenea, sub rezerva răspunderii penale.

Această pagină face parte din portalul [Europa ta](#).

Ne-am bucura să primim [feedbackul](#) dumneavoastră cu privire la utilitatea informațiilor furnizate.

Ultima actualizare: 22/12/2021

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.